

PRÍLOHA 1

OBSAHOVÁ NÁPLŇ SÚŤAŽE

PEKNÁ MAĎARSKÁ REČ – SZÉP MAGYAR BESZÉD

1. Prednes, prečítanie povinného textu

I. kategória – žiaci 4. a 5. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským

Pri výbere textu treba prihliadať na získané vedomosti a zručnosti žiakov 4. a 5. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Vybraný text vychádza z obsahového zamerania platných pedagogických dokumentov z maďarského jazyka a literatúry pre uvedené ročníky základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským a má byť primeraný veku súťažiacich. Odporúča sa text z detskej literatúry od súčasných autorov v rozsahu 15 – 20 riadkov. Ak vybraný text vyhovuje cieľu, preberá sa z predlohy doslovne. Ak sa vyžaduje adaptácia pôvodného textu, môže sa skrátiť alebo obmeniť. Vybraný text by mal mať rozprávací alebo opisný postup a nemal by obsahovať pre súťažiacich neznáme nárečové výrazy, ani neznáme cudzie slová. Na prípravu má každý súťažiaci 20 minút.

II. kategória – žiaci 6. až 9. ročníka základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským, resp. žiaci 1. až 4. ročníka osemročného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským

Text má byť primeraný veku súťažiacich, pri jeho výbere treba dbať na vedomosti a zručnosti žiakov 2. stupňa základnej školy a žiakov 1. – 4. ročníka osemročného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským. Odporúča sa text z prozaickej, resp. esejistickej tvorby maďarských autorov 20. a 21. storočia. Ak vybraný text vyhovuje cieľu, preberá sa z predlohy doslovne. Ak sa vyžaduje adaptácia pôvodného textu, text sa môže skrátiť alebo obmeniť. Napriek tomu, že v praxi ťažko nájsť hotový prejav, ktorý by bol zostavený podľa jedného slovného postupu, vybraný text by mal mať rozprávací alebo opisný postup. Text by nemal obsahovať pre súťažiacich neznáme nárečové výrazy, ani neznáme cudzie slová. Odporúča sa text v rozsahu 25 riadkov. Na prípravu má každý súťažiaci 15 minút.

III. kategória – žiaci 1. až 4. ročníka gymnázia a strednej odbornej školy s vyučovacím jazykom maďarským, resp. žiaci 5. až 8. ročníka osemročného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským

Vychádzajúc zo vzdelávacích štandardov predmetu maďarský jazyk a literatúra pre gymnázia a stredné odborné školy text má byť náročnejší ako text pre II. kategóriu a má byť v rozsahu 30 – 35 riadkov. Odporúča sa text z prozaickej, resp. esejistickej tvorby maďarských autorov 20. a 21. storočia. Ďalšie kritériá súťažnej úlohy sú uvedené vyššie (pozri II. kat.).

IV. kategória – žiaci 1. až 3. ročníka strednej odbornej školy s vyučovacím jazykom maďarským s trojročným vzdelávacím programom

Vychádzajúc zo vzdelávacích štandardov predmetu maďarský jazyk a literatúra pre stredné odborné školy s trojročným vzdelávacím programom text má byť menej náročný ako text pre súťažiacich III. kategórie, odporúča sa v rozsahu 25 – 30 riadkov. Ďalšie kritériá súťažnej úlohy sú uvedené vyššie (pozri II. kat.).

2. Prednes, prečítanie textu podľa vlastného výberu

I. kategória:

Pri výbere textu treba prihliadať na získanú komunikatívnu kompetenciu, osobnosť súťažiaciho a na primeranosť veku. Odporúča sa text z detskej literatúry od súčasných autorov v rozsahu 15 – 20 riadkov. Ak vybraný text vyhovuje cieľu, preberá sa z predlohy

doslovne. Ak sa vyžaduje adaptácia pôvodného textu, môže sa skrátiť alebo obmeniť. Vybraný text by mal mať rozprávací alebo opisný postup. Nakoľko ide o text podľa vlastného výberu, súťažiaci nedostanú čas na prípravu. Súťažiaci pripravujú fotokópiu textu pre každého člena poroty.

II., III., IV. kategória:

Vybraný text má byť primeraný vekovým špecifikám súťažiacich jednotlivých kategórií. Mal by byť adekvátny vedomostiam, komunikatívnym zručnostiam, ale aj osobnosti súťažiaceho. Odporúča sa text z prozaickej, resp. esejistickej tvorby maďarských autorov 20. a 21. storočia v rozsahu 25 – 30 riadkov. Vybraný text by mal mať rozprávací alebo opisný postup. Nakoľko ide o text podľa vlastného výberu, súťažiaci nedostanú čas na prípravu. Ak text vyhovuje cieľu, preberá sa z predlohy doslovne. Ak sa vyžaduje adaptácia pôvodného textu, text sa môže skrátiť alebo obmeniť. Súťažiaci pripravujú fotokópiu textu pre každého člena poroty.

Cieľom uvedených súťažných úloh je interpretácia povinne predložených a samostatne vybraných textov s pochopením ich zmyslu a pridelenia konkrétneho významu s využitím suprasegmentálnych ako aj mimojazykových prostriedkov. Pri prednese resp. čítaní textu sa prihliada na správnosť artikulácie, dýchania, pričom pozornosť sa venuje spôsobu ozvučenia konkrétnej komunikatívnej jednotky. Verbalizácia vlastného čitateľského zážitku, interpretácia a verejná prezentácia textu umožňuje žiakom rozvíjať kľúčové komunikatívne kompetencie.

KRITÉRIÁ POSÚDENIA SÚŤAŽNÝCH ÚLOH V BODE 1 A 2:

- hlasové a rečové dispozície súťažiacich,
- základy techniky tvorby hlasu a reči, rešpektovanie pravidiel ortoepie,
- pochopenie a adekvátna interpretácia textu,
- členenie textu, odlišovanie obsahových (významových) celkov textu,
- prirodzenosť, celkový dojem prejavu (súlady verbálnej a neverbálnej zložky reči).

Prednes, prečítanie povinného textu a textu podľa vlastného výberu sa posudzuje vo všetkých kategóriách súťaže na základe uvedených kritérií so zohľadnením vedomostnej úrovne a vekových osobitostí žiakov jednotlivých kategórií.

Celkový počet bodov pre jednotlivé kategórie v týchto súťažných úlohách je max. **10 bodov**.

3. Tvorba súvislého ústneho prejavu na zvolenú tému

Tvorba samostatného súvislého ústneho prejavu sa začína uvedením si špecifickej komunikatívnej situácie. Základnou zložkou procesu tvorby je koncipovanie osnovy prejavu.

I. kategória:

Súťažiaci si vyberie jednu z piatich vopred pripravených tém. Porota pripraví k témam osnovu, ktorú môže súťažiaci používať pri príprave. Téma, ako aj určený slohový postup (druh a žáner) musí byť v súlade s platnými pedagogickými dokumentmi vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre 4. a 5. ročník základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským. Na prípravu súťažnej úlohy má každý súťažiaci 20 minút, potom ju musí predniesť v rozsahu cca. 3 minút. Súťažiaci pritom môže použiť osnovu, ktorú napísal počas prípravy. Vopred (t. j. mimo súťaže) pripravený text však nemôže predniesť.

II. kategória:

Súťažiaci si môže vybrať jednu z piatich vopred pripravených tém. Pri tvorbe súvislého ústneho prejavu musí dodržať kritériá určeného slohového druhu a žánru. Téma, ako aj

určený slohový postup (druh a žáner) musí byť v súlade s platnými pedagogickými dokumentmi vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre 2. stupeň základnej školy a 1. – 4. ročníka osemročného gymnázia s vyučovacím jazykom maďarským. Každý súťažiaci má nárok na prípravu súťažnej úlohy v rozsahu 15 minút, potom ho musí predniesť v rozsahu cca. 3 minút. Súťažiaci pritom môže použiť osnovu, ktorú napísal počas prípravy, vopred (t. j. mimo súťaže) pripravený text však nemôže predniesť.

III. kategória:

Súťažiaci si môže vybrať jednu z piatich pripravených tém pre III. kategóriu. Téma, ako aj určený slohový postup (druh a žáner) musí byť v súlade s platnými pedagogickými dokumentmi vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre gymnáziá so štvorročným a osemročným vzdelávacím programom s vyučovacím jazykom maďarským. Ďalšie kritériá súťažnej úlohy sú uvedené vyššie (pozri II. kat.).

IV. kategória:

Súťažiaci si môže vybrať jednu z piatich pripravených tém pre IV. kategóriu. Téma, ako aj určený slohový postup (druh a žáner) musí byť v súlade s platnými pedagogickými dokumentmi vyučovacieho predmetu maďarský jazyk a literatúra pre stredné odborné školy s vyučovacím jazykom maďarským s trojročným vzdelávacím programom. Ďalšie kritériá súťažnej úlohy sú uvedené vyššie (pozri II. kat.).

KRITÉRIÁ POSÚDENIA SÚŤAŽNEJ ÚLOHY V BODE 3:

- obsahová a tematická súvislosť textu,
- vymedzenie podstatných obsahových prvkov témy,
- kompozícia textu (postup výstavby textu, logické zaradenie tematických prvkov v zhode s ich vyjadrovacou povahou),
- používanie charakteristických štylistických prostriedkov zodpovedajúcich pre vybraný slohový postup,
- kultivovaný, vyvážený prejav, používanie spisovných slov a výrazov.

Celkový počet bodov pre jednotlivé kategórie v 3. súťažnej úlohe: max. **10 bodov**.

ODPORÚČANÝ POSTUP SÚŤAŽE PRE VŠETKY KATEGÓRIE

- 1. Prednes, prečítanie textu podľa vlastného výberu.**
- 2. Tvorba súvislého ústneho prejavu na zvolenú tému.**
- 3. Prednes, prečítanie povinného textu.**

HODNOTENIE

Jednotlivé zložky súťaže (t. j. prednes, prečítanie povinného textu; prednes, prečítanie textu podľa vlastného výberu; tvorba súvislého ústneho prejavu na zvolenú tému) sa hodnotia na základe daných kritérií v rozsahu 1 – 10 bodov. To znamená, že každý člen poroty môže hodnotiť výkon jednotlivých súťažiacich maximálne 30 bodmi. Konečný výsledok súťaže a umiestnenie súťažiacich závisí od súčtu bodov.

Výskyt prípadných nárečových prvkov – a to najmä výslovnosť špecifických samohlások – nemôže mať negatívny vplyv na hodnotenie súťažiaceho.

Organizačné pokyny uvedené v organizačnom poriadku platia tak v školských, okresných a krajských kolách ako aj na celoslovenskom kole súťaže Pecná maďarská reč – Szép magyar beszéd a ostávajú v platnosti až do ich odvolania, resp. úpravy.